

рата може да се помогне на децата билингви по-лесно да овладеят българския език, по-непринудено да се адаптират към българската езикова култура.

Такова мнение е застъпено и в работите на В. Михайлова и Р. Абазов, които считат, че определено място при овладяването на българския език от децата билингви заемат уроците по изобразително изкуство. "В тези уроци наблюденията, анализът, творческата работа на учениците над рисунките, съдействат за усвояване на българския език" (Михайлова и др. 1976, 17).

На доста места в научната литература по въпроса за обучението на децата роми е застъпено становището, че рецитирането на стихотворения, драматизацията на приказки също способстват за развитие комуникативните възможности на детето. Поставя се акцент на това, че уроците по пеене и музика също спомагат за овладяване на българския език. Чрез пеенето се развиват и усъвършенстват произносителните възможности на ромските деца на български език, овладява се ударението и новата лексика. Доказано е, че децата от ромски произход имат особена чувствителност и усет към музиката, което способства за бързото заучаване на български народни песни, фолклорни залъгалки, скоропоговорки. Всичко това определено влияе върху овладяването на българския език (Попова 2001, 240).

В изследванията на някои автори се подчертава изключително голямата роля на изучаване на обичаите, традициите у българи и роми, като се откриват приликите и разликите в етнокултурните традиции, които ще допринесат за по-доброто им взаимно опознаване и разбиране. По този начин децата от двата етноса ще могат да разберат "света" на другия, а всичко това ще допринесе за усъвършенстване на българския език от ромските деца (вж. напр. Кючуков 1997, 76; Попова 2001, 240).

Многото мнения, становища, изводи за проблемите на ромите, свързани с подготовката им за и в училище, респективно с проблемите на обучението по български език, намират отражение и в работите на М. Виденов, Ив. Ковачева, Ел. Сачкова, М. Пейчева, Л. Славова, Б. Ангелов и др. Въпросите, които те разглеждат, са под формата на обобщение, и са отразени в книгата на И. Колева "Етнопсихопедагогика" (Колева 2000, 147). Вж. някои от тях в извадката от упоменатото изследване:

- подготовката за ограмотяване в условия на билингвизъм;
- детския ромско-български билингвизъм;
- масовите комуникации и социализации на ромското дете-социолингвистични проблеми;